

บันทึกข้อความ

กองแผนงาน
เลขที่รับ ๒๓๙/๒
วันที่ ๖ ก.ค. ๒๕๖๙
เวลา ๑๕:๒๙ น.

ส่วนราชการ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม ฝ่ายบริหารทั่วไป โทร. ๐ ๓๔๗๑ ๒๗๔๗

ที่ สส.๐๐๑๐/ ๓๐๔

วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙

เรื่อง องค์ความรู้ของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เรียน ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ และ ๒ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน เลขานุการกรม และสหกรณ์จังหวัด

ด้วยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม ได้จัดทำองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ในหัวข้อ “ระบบถามตอบอัตโนมัติด้วยปัญญาประดิษฐ์ (สหกรณ์ AI Co-op Smart Bot)” และ “เทคนิคการเขียนคำสั่ง (Prompt) ภาษาไทย เพื่อสร้างอินโฟกราฟฟิกด้วย AI”

ในการนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงครามจึงได้เผยแพร่องค์ความรู้ ดังนี้

๑. KM & IM หน่วยงานกรมส่งเสริมสหกรณ์ <https://km.cpd.go.th>
๒. เว็บไซต์สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม
๓. QR Code ที่แนบตามท้ายหนังสือ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายมงคล เกิดสินธุ์)

สหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม

IM สหกรณ์ AI Co-op Smart Bot

KM เทคนิคการเขียนคำสั่ง (Prompt) ภาษาไทย
เพื่อสร้างอินโฟกราฟฟิกด้วย AI

เรียน ผอ.กผว.

เพื่อไปลงพิจารณา และ ทัดดาญแจ กว้น

กลุ่ม/ฝ่าย ทราบ ผ่าน Websit กผว.

กองแผนงาน		
☐ กว.ก.	☐ กต.ป.	☐ กว.ส.
☐ กน.ย.	☐ ผบ.ท.	
☐ ทราบ	☒ เวียน	
☐ ลงนัค	☐ เห็นชอบ	
☐ ดำเนินการ		
☐		

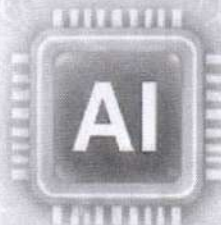
จัดลง
๖ ก.ค. ๖๙
จก.ทก

๖ กค ๖๙

(นายนาถ บำรุงพาณิชย์)
ผู้อำนวยการกองแผนงาน

— รายงาน —

เทคนิคการเขียนคำสั่ง (Prompt) ภาษาไทย

เพื่อสร้างอินโฟกราฟิกด้วย AI

แนวทางการใช้ AI อย่างมีประสิทธิภาพ
เพื่อออกแบบและสร้างสรรค์อินโฟกราฟิกอย่างมืออาชีพ

เข้าใจคำสั่ง
อย่างชัดเจน

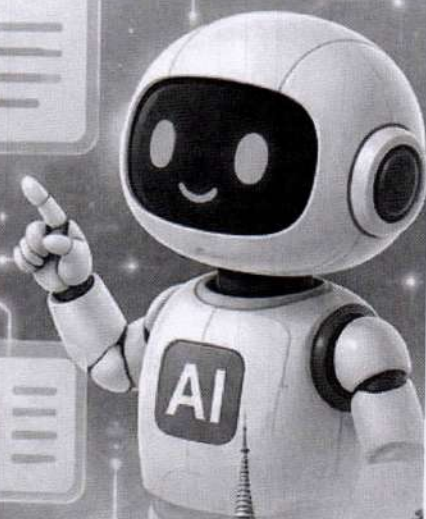
เขียน Prompt
อย่างมีโครงสร้าง

ได้ผลลัพธ์ที่ตรงใจ
และมีคุณภาพ

สร้างสรรค์งาน
ได้อย่างมืออาชีพ

— จัดทำโดย —

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม

ปี 2569

การจัดการความรู้

Knowledge Management : KM

เทคนิคการเขียนคำสั่ง (Prompt) ภาษาไทย เพื่อสร้างอินโฟกราฟิกด้วย AI

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์และการนำเสนอข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะการจัดทำอินโฟกราฟิกที่ช่วยให้ข้อมูลมีความน่าสนใจ เข้าใจง่าย และสามารถสื่อสารกับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานสภรจังหวัดสมุทรสงครามเล็งเห็นความสำคัญของการประยุกต์ใช้ AI เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ จึงได้รวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเขียนคำสั่ง (Prompt) ภาษาไทย เพื่อใช้ในการสร้างภาพและสื่ออินโฟกราฟิกอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นให้บุคลากรสามารถใช้ AI เป็นเครื่องมือช่วยสร้างสรรค์งานได้อย่างเหมาะสม ภายใต้หลักการควบคุม ตรวจสอบ และรับรองความถูกต้องของข้อมูลโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ การจัดทำองค์ความรู้ฉบับนี้จึงเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน และสนับสนุนการขับเคลื่อนองค์กรสู่การเป็นหน่วยงานภาครัฐดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อรวบรวมและถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการเขียนคำสั่ง (Prompt) ภาษาไทยสำหรับการสร้างสื่ออินโฟกราฟิกด้วย AI
๒. เพื่อพัฒนาทักษะและศักยภาพบุคลากรในการประยุกต์ใช้ AI เพื่อสนับสนุนงานประชาสัมพันธ์และการนำเสนอข้อมูล
๓. เพื่อสร้างมาตรฐานและแนวทางการใช้ AI ในการจัดทำสื่อของสำนักงานสภรจังหวัดสมุทรสงคราม
๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดระยะเวลาในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน
๕. เพื่อส่งเสริมการจัดการองค์ความรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กร

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. บุคลากรมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งาน AI เพื่อสร้างสื่ออินโฟกราฟิกได้อย่างถูกต้อง
๒. หน่วยงานมีแนวทางและมาตรฐานในการเขียน Prompt ภาษาไทยที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง
๓. สามารถผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีคุณภาพ สวยงาม และสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
๔. ลดข้อผิดพลาดในการสร้างสื่อจาก AI โดยบุคลากรสามารถตรวจสอบและควบคุมข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

๕. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการต่อยอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลภายในองค์กร

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ผลสำเร็จเชิงปริมาณ

๑. มีการจัดทำเอกสารองค์ความรู้เรื่องการเขียน Prompt ภาษาไทยเพื่อสร้างอินโฟกราฟิกด้วย AI จำนวน ๑ เรื่อง

๒. บุคลากรในสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงครามได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรทั้งหมด

๓. มีการนำองค์ความรู้ไปใช้ในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์หรืออินโฟกราฟิกของหน่วยงาน ไม่น้อยกว่า ๕ ชิ้นงาน

ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ

๑. บุคลากรสามารถเขียน Prompt ภาษาไทยและประยุกต์ใช้ AI ในการสร้างสื่อได้อย่างถูกต้อง

๒. สื่อประชาสัมพันธ์ที่จัดทำมีคุณภาพและสามารถสื่อสารข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. บุคลากรมีความพึงพอใจต่อองค์ความรู้และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง

๕. เป้าหมาย

๑. จัดทำองค์ความรู้ (KM) จำนวน ๑ เรื่อง ได้แก่ "เทคนิคการเขียนคำสั่ง (Prompt) ภาษาไทย เพื่อสร้างอินโฟกราฟิกด้วย AI"

๒. บุคลากรของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงครามเข้าถึงและศึกษาองค์ความรู้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐

๓. มีการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์หรืออินโฟกราฟิกของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง

๔. บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถใช้ AI ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

๕. หน่วยงานมีแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานในการจัดทำสื่อด้วย AI

๖. เกิดการพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ด้านดิจิทัลภายในองค์กร

๗. การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์มีความรวดเร็ว ทันสมัย และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ

"เทคนิคการเขียนคำสั่ง (Prompt) ภาษาไทย เพื่อสร้างอินโฟกราฟิกด้วย AI"

โดยเน้นการสั่งงานด้วยภาษาไทยทั้งหมดเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการใช้งานจริง และยึดหลักความจริงเชิงประจักษ์ว่าเครื่องมือ AI ยุคปัจจุบัน (โดยเฉพาะ DALL-E ๓ ใน ChatGPT หรือ Bing Image Creator) สามารถเข้าใจภาษาไทยได้ดีขึ้นมาก จนสามารถนำมาใช้งานได้จริงเนื้อหาด้านล่างนี้มีความละเอียดเทียบเท่าเอกสาร ๓ หน้ากระดาษ แบ่งเป็นหัวข้อสำคัญดังนี้

บทนำ: การเปลี่ยนผ่านสู่การสั่งงานด้วยภาษาไทย (Thai Prompt Engineering)

ในอดีต การสั่งงาน AI ต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักจึงจะได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด แต่จากข้อมูลเชิงประจักษ์ในปัจจุบัน (ปี ๒๐๒๔-๒๐๒๕) โมเดลภาษาขนาดใหญ่ได้พัฒนาจนเข้าใจบริบทภาษาไทยที่มีความซับซ้อนได้ดีเยี่ยมสำหรับหน่วยงานภาครัฐ การใช้คำสั่งภาษาไทยช่วยลดกำแพงทางภาษา ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถถ่ายทอดความต้องการเชิงนโยบาย (Policy) ออกมาเป็นภาพได้ตรงใจกว่าการพยายามแปลเป็นภาษาอังกฤษที่ไม่คุ้นเคย อย่างไรก็ตาม "หัวใจสำคัญ" ยังคงเหมือนเดิม คือ AI ไม่ใช่ผู้วิเศษที่เสกข้อมูลที่ถูกต้อง ๑๐๐% แต่เป็น "ผู้ช่วยฝ่ายศิลป์" ที่ช่วยร่างภาพให้เรานำไปทำงานต่อ

ส่วนที่ ๑: โครงสร้างคำสั่งภาษาไทยมาตรฐาน (The Standard Thai Prompt Structure)

เพื่อให้ AI เข้าใจบริบทงานราชการ คำสั่งภาษาไทยต้องไม่เขียนเป็นประโยคบอกเล่าเรื่อยเปื่อย แต่ต้องระบุ Keyword ให้ชัดเจนตามโครงสร้างนี้:

[ประเภทงาน] + [หัวข้อ/เนื้อหา] + [สไตล์ภาพ] + [โทนสี/อารมณ์] + [องค์ประกอบพิเศษ]

คำอธิบายองค์ประกอบ:

๑. ประเภทงาน: ต้องระบุชัดเจน เช่น "ภาพอินโฟกราฟิก", "เทมเพลตสำหรับนำเสนอ", "ภาพไอคอนประกอบ", "แผนภาพจำลอง"

๒. หัวข้อ/เนื้อหา: ระบุสิ่งที่ต้องการสื่อ เช่น "การแพทย์ทางไกล", "การจัดการขยะชุมชน", "ความปลอดภัยทางไซเบอร์"

๓. สไตลภาพ: ส่วนนี้สำคัญที่สุดในการกำหนดภาพลักษณ์องค์กร (ดูรายละเอียดในส่วนที่ ๒)
 ๔. โทนสี: ระบุสีประจำหน่วยงานหรือสีที่ต้องการสื่อความหมาย เช่น "โทนสีน้ำเงินขาวสะอาดตา", "โทนสีเขียวธรรมชาติ"

๕. องค์ประกอบพิเศษ: คำสั่งเชิงเทคนิค เช่น "พื้นหลังสีขาว", "เว้นที่ว่างด้านขวาสำหรับใส่ตัวหนังสือ", "อัตราส่วนภาพแนวนอน"

ภาพที่ได้จากคำสั่ง “ภาพอินโฟกราฟิกการแพทย์ทางไกล สไตล์การ์ตูน โทนสีน้ำเงินขาวสะอาดตา อัตราส่วนภาพแนวนอน”

ส่วนที่ ๒: คลังคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับสั่งสไตล์ภาพ (Visual Style Vocabulary)

การใช้คำขยายในภาษาไทยส่งผลต่อผลลัพธ์โดยตรง หากต้องการภาพที่ดูทันสมัยและเป็นทางการ ให้เลือกใช้ชุดคำสั่งดังนี้:

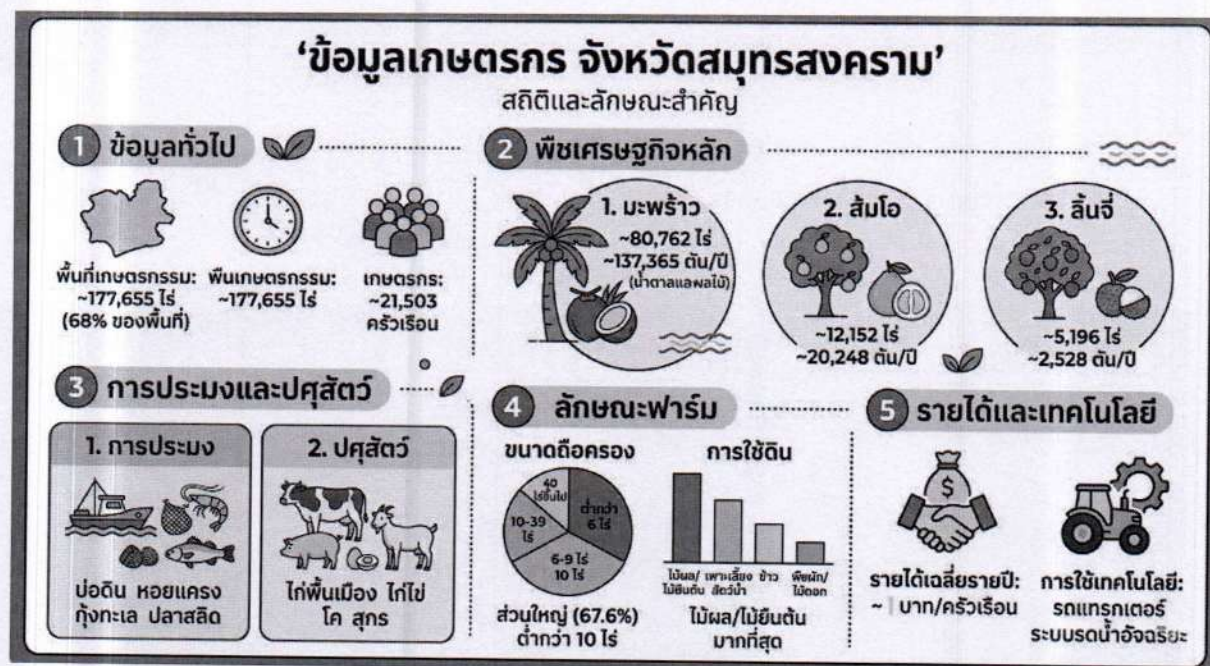
๑. สไตล์ลายเส้นเรียบง่าย (Flat Design / Vector)

เหมาะสำหรับ: คู่มือประชาชน, ขั้นตอนการให้บริการ, ประกาศทั่วไป

- คำสั่งที่แนะนำ: "ภาพลายเส้นแบนราบ ๒ มิติ", "สไตล์มินิมอล", "ไม่มีเงาตกกระทบ", "ลายเส้นสะอาดตา", "ภาพการ์ตูนกึ่งทางการ"
- สิ่งที่หลีกเลี่ยง: "ภาพสมจริง", "ภาพถ่าย", "รายละเอียดเยอะ"

ภาพที่ได้จากคำสั่ง “อินโฟกราฟฟิคข้อมูลเกษตรกรในจังหวัดสมุทรสงคราม ภาพลายเส้นแบนราบ ๒ มิติ สไตล์มินิมอล ไม่มีเงาตกกระทบลายเส้นสะอาดตา ภาพการ์ตูนกึ่งทางการ”

๒. สไตล์ภาพสามมิติ (๓D Isometric)

เหมาะสำหรับ: โครงสร้างพื้นฐาน, ผังเมือง, ระบบขนส่ง, แผนผังอาคาร

- คำสั่งที่แนะนำ: "ภาพมุมมองไอโซเมตริก", "มุมมองจากด้านบนแบบเฉียง", "โมเดล ๓ มิติ", "เหมือนของเล่นจำลอง", "เรนเดอร์แบบเนียนตา", "แสงเงานุ่มนวล"

ภาพที่ได้จากคำสั่ง อินโฟกราฟฟิคข้อมูลเกษตรกรในจังหวัดสมุทรสงคราม "ภาพมุมมองไอโซเมตริก", "มุมมองจากด้านบนแบบเฉียง", "โมเดล ๓ มิติ", "เหมือนของเล่นจำลอง", "เรนเดอร์แบบเนียนตา", "แสงเงานุ่มนวล"

๓. สไตลล์ล้ำสมัย/ดิจิทัล (Futuristic / Tech)

เหมาะสำหรับ: นโยบายดิจิทัล, Smart City, สถิติและข้อมูล

- คำสั่งที่แนะนำ: "กราฟิกเชิงนามธรรม", "เส้นเชื่อมโยงข้อมูล", "สไตลล์ไฮโลแกรม", "พื้นหลังโปร่งแสง", "โทนสีนีออนบนพื้นหลังมืด", "ดูไฮเทค"

ภาพที่ได้จากคำสั่งอินโฟกราฟิกข้อมูลเกษตรกรรมในจังหวัดสมุทรสงคราม "กราฟิกเชิงนามธรรม", "เส้นเชื่อมโยงข้อมูล", "สไตลล์ไฮโลแกรม", "พื้นหลังโปร่งแสง", "โทนสีนีออนบนพื้นหลังมืด", "ดูไฮเทค"

ส่วนที่ ๓: ตัวอย่างชุดคำสั่งภาษาไทยที่ใช้งานได้จริง (Practical Thai Prompts)

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่าง Prompt ภาษาไทยที่คุณสามารถคัดลอกไปปรับใช้ได้ทันที (Copy & Paste):

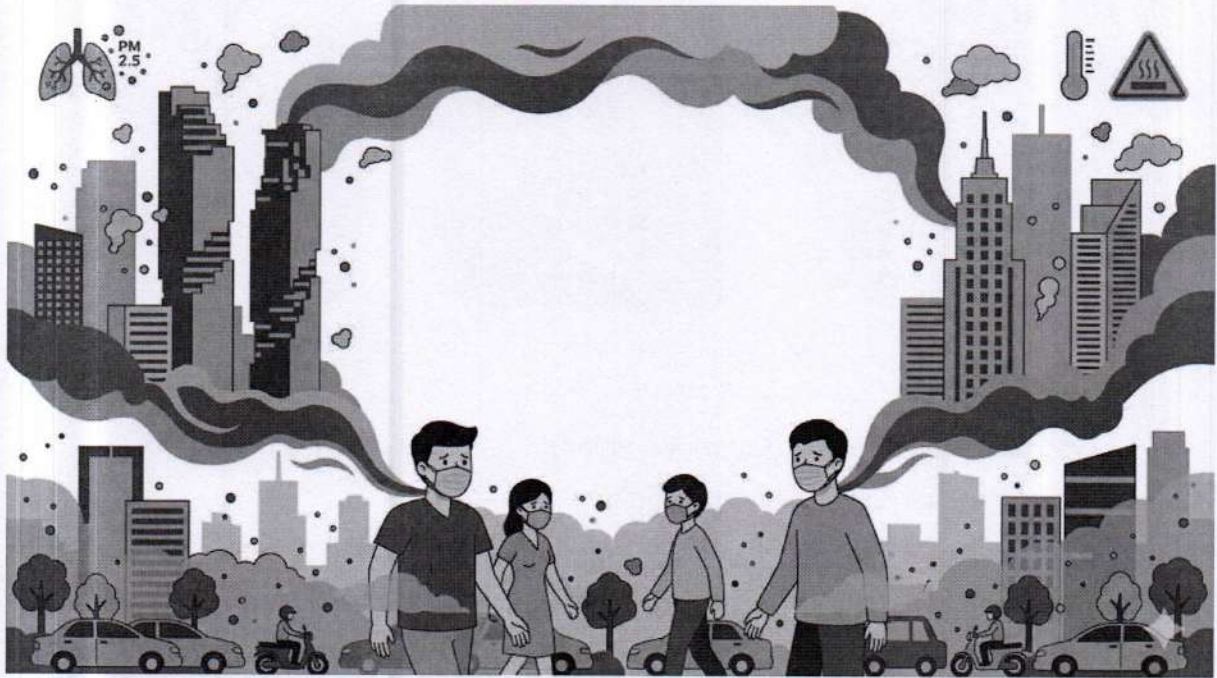
กรณีที่ ๑: การสร้าง Template สำหรับรายงานสถานการณ์ (Crisis/Report)

โจทย์: ต้องการพื้นหลังเพื่อใส่ตัวเลขสถิติเรื่องฝุ่น PM ๒.๕

คำสั่ง (Prompt):

"สร้างภาพอินโฟกราฟิก หัวข้อปัญหามลพิษทางอากาศ PM ๒.๕ ในกรุงเทพฯ, สไตลล์ภาพวาดลายเส้นแบนราบ (Flat vector), โทนสีเข้มเทาแสดงถึงความอันตราย, มีรูปตึก ระบายและหน้ากากอนามัย เป็นองค์ประกอบรอง, เว้นพื้นที่ว่างตรงกลางขนาดใหญ่สำหรับใส่ข้อความ, พื้นหลังสีขาวสะอาด, ไม่เอาตัวหนังสือในภาพ, อัตราส่วนภาพแนวนอน"

ภาพที่ได้จากคำสั่งอินโฟกราฟฟิก "สร้างภาพอินโฟกราฟฟิก หัวข้อปัญหามลพิษทางอากาศ PM ๒.๕ ใน กรุงเทพฯ, สไตล์ภาพวาดลายเส้นแบนราบ (Flat vector), โทนสีเข้มเทาแสดงถึงความอันตราย, มีรูปดีกรัฟฟ้า และหน้ากากอนามัยเป็นองค์ประกอบรอง, เว้นพื้นที่ว่างตรงกลางขนาดใหญ่สำหรับใส่ข้อความ, พื้นหลังสีขาวสะอาด, ไม่เอาตัวหนังสือในภาพ, อัตราส่วนภาพแนวนอน"

กรณีที่ ๒: การอธิบายขั้นตอนการลงทะเบียน (Process Flow)

โจทย์: ต้องการภาพประกอบขั้นตอน ๑-๒-๓ (ยื่นเอกสาร -> ตรวจสอบ -> อนุมัติ)

คำสั่ง (Prompt):

"ภาพประกอบอินโฟกราฟฟิก แสดงขั้นตอนการให้บริการประชาชน ๓ ขั้นตอน, สไตล์ไอโซเมตริก ๓ มิติ (Isometric) น่ารักและดูเป็นมิตร, ขั้นตอนที่ ๑ รูปเอกสาร, ขั้นตอนที่ ๒ รูปแว่นขยายตรวจสอบ, ขั้นตอนที่ ๓ รูปเครื่องหมายถูกสีเขียว, จัดวางเรียงจากซ้ายไปขวา, มีลูกศรเชื่อมโยงแต่ละขั้นตอน, พื้นหลังสีขาวล้วน เพื่อให้ตัดต่อได้ง่าย"

ภาพที่ได้จากคำสั่งอินโฟกราฟฟิก "ภาพประกอบอินโฟกราฟฟิก แสดงขั้นตอนการให้บริการประชาชน ๓ ขั้นตอน, สไตล์ไอโซเมตริก ๓ มิติ (Isometric) น่ารักและดูเป็นมิตร, ขั้นตอนที่ ๑ รูปเอกสาร, ขั้นตอนที่ ๒ รูปแว่นขยายตรวจสอบ, ขั้นตอนที่ ๓ รูปเครื่องหมายถูกสีเขียว, จัดวางเรียงจากซ้ายไปขวา, มีลูกศรเชื่อมโยงแต่ละขั้นตอน, พื้นหลังสีขาวล้วน เพื่อให้ตัดต่อได้ง่าย"

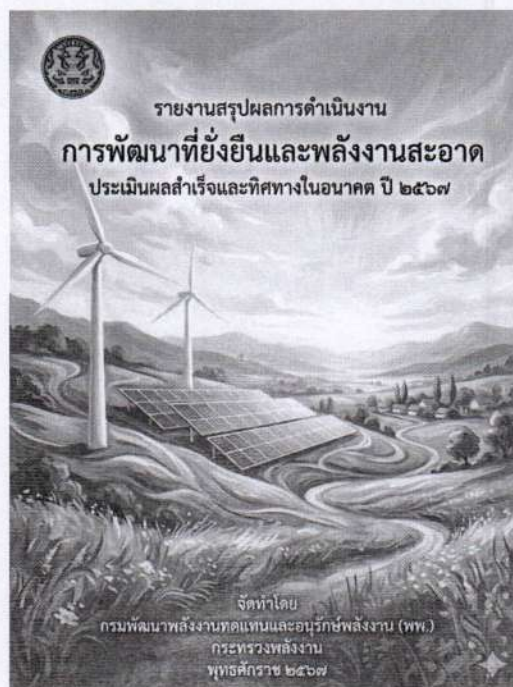
กรณีที่ ๓: การนำเสนอวิสัยทัศน์องค์กร (Corporate Vision)

โจทย์: ภาพปรายงานประจำปีที่ดีมีความหวังและยั่งยืน

คำสั่ง (Prompt):

"ภาพศิลปะดิจิทัลสำหรับปรายงานราชการ, หัวข้อการพัฒนาที่ยั่งยืนและพลังงานสะอาด, รูปกังหันลมและแผงโซลาร์เซลล์ที่ผสมผสานกับทุ่งหญ้าเขียวขจี, สไตล์ภาพวาดสีน้ำมันดิจิทัลที่ดูพริ้วไหว, แสงสว่างสดใสใสมายามเช้า, โทนสีเขียวและฟ้า, ดูมีความหวังและเป็นมืออาชีพ, ความละเอียดสูง"

ภาพที่ได้จากคำสั่งอินโฟกราฟฟิก "ภาพศิลปะดิจิทัลสำหรับปรายงานราชการ, หัวข้อการพัฒนาที่ยั่งยืนและพลังงานสะอาด, รูปกังหันลมและแผงโซลาร์เซลล์ที่ผสมผสานกับทุ่งหญ้าเขียวขจี, สไตล์ภาพวาดสีน้ำมันดิจิทัลที่ดูพริ้วไหว, แสงสว่างสดใสใสมายามเช้า, โทนสีเขียวและฟ้า, ดูมีความหวังและเป็นมืออาชีพ, ความละเอียดสูง"

ส่วนที่ ๔: ข้อจำกัดและความจริงเชิงประจักษ์ (Empirical Truths & Workarounds)

แม้จะใช้ภาษาไทยสั่งงานได้ แต่คุณต้องยอมรับข้อเท็จจริงทางเทคนิค ๓ ประการ เพื่อไม่ให้คาดหวังเกินจริง:

๑. AI ยังเขียนภาษาไทยไม่ได้ (สำคัญมาก):

- ความจริง: หากพิมพ์คำสั่งว่า "ให้เขียนคำว่า 'สวัสดิ์' ในภาพ" AI มักจะสร้างตัวอักษรประหลาดที่อ่านไม่ออก คล้ายภาษาต่างดาว
- วิธีแก้ปัญหา: ในคำสั่งภาษาไทย ให้ระบุเสมอว่า "ไม่เอาตัวหนังสือ" หรือ "ขอแค่กรอบข้อความเปล่า" หรือ "Speech bubble ว้างเปล่า" แล้วนำภาพมาพิมพ์ข้อความใส่เองใน PowerPoint หรือ Canva

๒. ความถูกต้องของแผนที่และสัญลักษณ์ราชการ:

- ความจริง: AI ไม่รู้จัก "ตราครุฑ" ที่ถูกต้อง หรือ "แผนที่ประเทศไทย" ที่แม่นยำตามภูมิศาสตร์ ๑๐๐%
- วิธีแก้ปัญหา: ใช้คำสั่งสร้างเพียง "Mood & Tone" หรือฉากหลังเท่านั้น ส่วนตราสัญลักษณ์ราชการและแผนที่ทางการ ต้องนำไฟล์ภาพจริง (PNG) มาวางซ้อนทับเองเสมอ ห้ามให้ AI วาดตราสัญลักษณ์เด็ดขาดเพราะจะผิดเพี้ยน

๓. ความแม่นยำของกราฟและตัวเลข:

- ความจริง: หากสั่งว่า "กราฟแท่งแสดงยอด ๘๐%" AI จะวาดกราฟที่สวยงามแต่สัดส่วนอาจจะไม่ใช่ ๘๐% จริงๆ
- วิธีแก้ปัญหา: สั่งให้สร้าง "ภาพประกอบรูปกราฟ" เพื่อความสวยงาม แต่ตัวเลขและเส้นกราฟที่ใช้อ้างอิงทางราชการ ต้องสร้างจาก Excel แล้วนำมาแปะทับ

ส่วนที่ ๕: ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Workflow) สำหรับเจ้าหน้าที่

เพื่อประสิทธิภาพสูงสุด ขอแนะนำกระบวนการทำงานดังนี้:

๑. ร่างเนื้อหา (Drafting): สรุปรายละเอียดที่จะใส่ในอินโฟกราฟิกให้เหลือสั้นที่สุด
๒. สั่งงาน AI (Prompting): ใช้คำสั่งภาษาไทยตามโครงสร้างในส่วนที่ ๑ เพื่อสร้าง "วัตถุดิบ" (เช่น พื้นหลัง, ไอคอน, ตัวการ์ตูนมาสคอต)
 - เคล็ดลับ: สั่งทีละส่วน เช่น "ขอภาพไอคอนชามชา สไตล์ไอโซเมตริก พื้นหลังขาว" แล้วค่อยนำมาประกอบ
๓. คัดเลือกและจัดคัท (Selection): เลือกภาพที่ AI สร้างมาที่ดีที่สุด นำไปลบพื้นหลัง (ถ้าจำเป็น)
๔. ประกอบร่าง (Composition): นำภาพไปวางใน Canva หรือ PowerPoint พิมพ์ข้อความภาษาไทยที่ถูกต้อง ใส่ตราสัญลักษณ์หน่วยงาน และกราฟข้อมูลจริง
๕. ตรวจสอบ (Verification): ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนเผยแพร่ตามระเบียบสารบรรณ

วิธีการสร้างพรอมต์ prompt เพื่อนำไปใช้ในการสร้างสื่อประชาสัมพันธ์

ตัวอย่างพรอมต์ : ภาพอินโฟกราฟฟิกรหัสส่วน ๑๖:๙ หัวเรื่อง “ข้อมูลการทำนาเกลือจังหวัดสมุทรสงคราม ปี ๒๕๖๘” เนื้อหาเกี่ยวกับการผลิตนาเกลือในช่วงเดือนธันวาคมถึงเมษายน ภาพหลักเป็นแผนที่จังหวัดสมุทรสงคราม โดยเน้นสีแดงเฉพาะพื้นที่ที่มีการทำนาเกลือ (เป็นการเน้นเชิงสัญลักษณ์ ไม่ต้องระบุตำแหน่งแปลงนาแบบละเอียด) ด้านล่างของภาพแสดงข้อมูล ๒ สหกรณ์ ดังนี้ – สหกรณ์การเกษตรนาเกลือสมุทรสงคราม จำกัด พื้นที่การผลิต ๒๐๖๑ ไร่ ๓ งาน ๘๓ ตารางวา – สหกรณ์การเกษตรนาเกลือบางแก้ว จำกัด พื้นที่การผลิต ๒๓๖ ไร่ ข้อมูลทั้งหมดต้องยึดตามตัวเลขที่ให้มา ไม่ต้องเพิ่มเติมข้อมูลใหม่ สไตล์ภาพเป็นภาพ ๓D การ์ตูน อิมเมจตรรกนาเกลือ โทนสดใส ความคมชัดสูง ใส่ลายเส้นขนาดเล็กมุมบนซ้ายข้อความ “สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม”

พรอมต์นี้เป็นตัวอย่างที่ดีของงานราชการ เพราะมีครบ ๔ แกนหลัก

๑. เป้าหมายการสื่อสาร
๒. ขอบเขตข้อมูล (ห้าม AI คิดเอง)
๓. โครงสร้างภาพ
๔. สไตล์และข้อจำกัด

ถอดให้ดูทีละส่วนว่า แต่ละประโยคมีหน้าที่อะไร

1 ส่วนกำหนด “ประเภทงาน + สัดส่วนภาพ”

“ต้องการภาพอินโฟกราฟฟิกรหัสส่วน ๑๖:๙”

- คำว่า “ภาพอินโฟกราฟฟิก” → บอก AI ว่านี่ไม่ใช่ภาพวาดอิสระ แต่เป็นสื่อข้อมูล
- ๑๖:๙ → ล็อกกรอบการจัดวาง (เหมาะกับจอ, ฟรีเซนต์, โซเชียลราชการ)

ถ้าไม่กำหนดตั้งแต่ต้น AI อาจสร้างภาพแนวโปสเตอร์หรือภาพศิลป์ที่จัดข้อมูลไม่ได้

2 ส่วนกำหนด “หัวเรื่อง + กรอบเวลา”

หัวเรื่อง “ข้อมูลการทำนาเกลือจังหวัดสมุทรสงคราม ปี ๒๕๖๘”

- เป็น Context Anchor ทำให้ AI รู้ว่า
 - เรื่องอะไร
 - พื้นที่ไหน
 - ปีใด

การใส่ปี ๒๕๖๘ คือการ “ล็อกเวลา” ป้องกัน AI สร้างภาพเชิงทั่วไปหรือปะปนข้อมูลปีอื่น

3 ส่วนกำหนด “ขอบเขตเนื้อหา”

“เนื้อหาเกี่ยวกับการผลิตนาเกลือในช่วงเดือนธันวาคมถึงเมษายน”

- เป็นการบอก Scope ว่า
 - พุดเฉพาะฤดูผลิต
 - ไม่พุดทั้งปี

ข้อมูลเยอะ ≠ สื่อสารดี

ต้อง “ตัด” ก่อนสั่ง AI

4 ส่วนกำหนด “ภาพหลัก (Main Visual)”

“ภาพหลักเป็นแผนที่จังหวัดสมุทรสงคราม โดยเน้นสีเฉพาะพื้นที่ที่มีการทำนาเกลือ”

- บอก AI ว่าจะไรคือ ศูนย์กลางภาพ
- ใช้ แผนที่ แทนข้อความ → เหมาะกับข้อมูลเชิงพื้นที่

ต่อด้วยประโยคสำคัญมาก

“เป็นการเน้นเชิงสัญลักษณ์ ไม่ต้องระบุตำแหน่งแปลงนาแบบละเอียด”

 นี่คือ “ประโยคกันพลาด”

- ป้องกัน AI วาดรายละเอียดมั่ว
- ทำให้ภาพออกมา “เชิงนโยบาย / เชิงภาพรวม” ซึ่งเหมาะกับงานราชการ

5 ส่วนกำหนด “โครงสร้างข้อมูลรอง”

“ด้านล่างของภาพแสดงข้อมูล ๒ สหกรณ์ ดังนี้”

- บอกตำแหน่งข้อมูลชัดเจน (ด้านล่าง)
- ทำให้ AI จัด layout เป็นลำดับบน-ล่าง

จากนั้นคือการใส่ข้อมูลแบบ Exact Data

6 ส่วนกำหนด “ข้อมูลตัวเลข (ห้ามเพี้ยน)”

- สหกรณ์การเกษตรนาเกลือสมุทรสงคราม จำกัด พื้นที่การผลิต ๒๐๖๑ ไร่ ๓ งาน ๘๓ ตารางวา
- สหกรณ์การเกษตรนาเกลือบางแก้ว จำกัด พื้นที่การผลิต ๒๓๖ ไร่

และประโยคสำคัญมาก

“ข้อมูลทั้งหมดต้องยึดตามตัวเลขที่ให้มา ไม่ต้องเพิ่มเติมข้อมูลใหม่”

 นี่คือ “คำสั่งเชิงควบคุมความเสี่ยง”

- ป้องกัน AI:
 - คิดเลขรวมเอง
 - เติมสหกรณ์อื่น
 - ปิดเศษ

7 ส่วนกำหนด “สไตล์ภาพ”

“สไตล์ภาพเป็นภาพ ๓D การ์ตูน อิมเมจทรานาเกลือ โทนสดใส ความคมชัดสูง”

- แยกเป็น ๔ มิติ
 ๑. มิติภาพ: ๓D
 ๒. อารมณ์: การ์ตูน (เป็นมิตร)
 ๓. อิม: เกษตรกรนาเกลือ
 ๔. คุณภาพ: คมชัดสูง

 นี่คือการ “สั่งภาพ + สั่งอารมณ์” พร้อมกัน

8 ส่วนกำหนด “องค์ประกอบทางราชการ”

“ใส่ลายเซ็นขนาดเล็กมุมบนซ้าย ข้อความ ‘สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม’”

- ระบุ:
 - ตำแหน่ง
 - ขนาด
 - ข้อความตรงตัว

✦ จุดนี้สำคัญมากสำหรับงานราชการ เพราะทำให้ภาพ “มีเจ้าของ” และใช้งานได้จริง

ตัวอย่างพรอมต์จากด้านบนสามารถไปประยุกต์ใช้กับข้อมูลที่ตนเองต้องการประชาสัมพันธ์

ภาพอินโฟกราฟฟิคอัตราส่วน ๑๖:๙ หัวเรื่อง “ข้อมูลการทำนาเกลือจังหวัดสมุทรสงคราม ปี ๒๕๖๘” เนื้อหาเกี่ยวกับการผลิตนาเกลือในช่วงเดือนธันวาคมถึงเมษายน ภาพหลักเป็นแผนที่จังหวัดสมุทรสงคราม โดยเน้นสีเฉพาะพื้นที่ที่มีการทำนาเกลือ (เป็นการเน้นเชิงสัญลักษณ์ ไม่ต้องระบุตำแหน่งแปลงนาแบบละเอียด) ด้านล่างของภาพแสดงข้อมูล ๒ สหกรณ์ ดังนี้ – สหกรณ์การเกษตรนาเกลือสมุทรสงคราม จำกัด พื้นที่การผลิต ๒๐๖๑ ไร่ ๓ งาน ๘๓ ตารางวา – สหกรณ์การเกษตรนาเกลือบางแก้ว จำกัด พื้นที่การผลิต ๒๓๖ ไร่ ข้อมูลทั้งหมดต้องยึดตามตัวเลขที่ให้มา ไม่ต้องเพิ่มเติมข้อมูลใหม่ สไตล์ภาพเป็นภาพ ๓D การ์ตูน อิมเมเจอร์กรนาเกลือ โทนสดใส ความคมชัดสูง ใส่ลายเซ็นขนาดเล็กมุมบนซ้าย ข้อความ “สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม”

สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม

ข้อมูลการทำนาเกลือจังหวัดสมุทรสงคราม ปี 2568

ช่วงที่ผลผลิตออกเดือนธันวาคมถึงเมษายน

ธันวาคม - เมษายน

ประเภทเกลือ	พื้นที่การผลิต (ไร่)	จำนวน (งาน)	ตารางวา
เกลือสมุทรสงคราม จำกัด	2,061	3	83
สมุทรสงครามเกลือบางแก้ว จำกัด	236	-	-

- เกลือทะเล เป็นอาชีพเกษตรกรรมที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม
- ผลผลิตเกลือทะเลมีจำนวนมากพื้นที่ชายฝั่งและแสงแดดจัดในทุกฤดู
- "เกลือทะเลแม่กลอง" เป็นผลิตภัณฑ์ GI ของพื้นที่

GI

สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม

ข้อมูลการทำนาเกลือจังหวัดสมุทรสงคราม ปี 2568

ฤดูกาลผลิต : ธันวาคม - เมษายน

ประเภทเกลือ	พื้นที่การผลิต (ไร่)	จำนวน (งาน)	ตารางวา
สมุทรสงครามเกลือสมุทรสงคราม จำกัด	2,061	3	83
สมุทรสงครามเกลือบางแก้ว จำกัด	236	-	-

การแก้ไขเพื่อนำไปใช้งาน

ข้อความที่เป็นสีแดงคือแก้ไขสอดคล้องกับข้อมูลที่ต้องการสร้าง

๑. ภาพอินโฟกราฟฟิกอัตรส่วน ๑๖:๙

- สามารถเปลี่ยนอัตราส่วนเพื่อนำไปใช้งานได้ เช่น ๙:๑๖ , ๙:๑๙ , A๔

๒. หัวเรื่อง “ข้อมูลการทำนาเกลือจังหวัดสมุทรสงคราม ปี ๒๕๖๘” เนื้อหาเกี่ยวกับการผลิตนาเกลือในช่วงเดือนธันวาคมถึงเมษายน

- แก้เป็นหัวข้อที่ต้องการ หัวข้อ...

๓. ภาพหลักเป็นแผนที่จังหวัดสมุทรสงคราม โดยเน้นสีแดงเฉพาะพื้นที่ที่มีการทำนาเกลือ (เป็นการเน้นเชิงสัญลักษณ์ ไม่ต้องระบุตำแหน่งแปลงนาแบบละเอียด)

- อธิบายขอบเขตเนื้อหาความต้องการของภาพ

๔. ด้านล่างของภาพแสดงข้อมูล ๒ สหกรณ์ ดังนี้ – สหกรณ์การเกษตรนาเกลือสมุทรสงคราม จำกัด พื้นที่การผลิต ๒๐๖๑ ไร่ ๓ งาน ๘๓ ตารางวา – สหกรณ์การเกษตรนาเกลือบางแก้ว จำกัด พื้นที่การผลิต ๒๓๖ ไร่ ข้อมูลทั้งหมดต้องยึดตามตัวเลขที่ให้มา ไม่ต้องเพิ่มเติมข้อมูลใหม่

- กำหนดข้อมูลชัดเจน ป้องกันการสร้างข้อมูลใหม่ของเอไอ

๕. สไตล์ภาพเป็นภาพ ๓D การ์ตูน อิมเมจธรรมชาติ นาเกลือ โทนสดใส ความคมชัดสูง

- กำหนดรูปแบบที่ต้องการ เช่น การ์ตูน ๒D , สไตล์ภาพจริง

๖. ใส่ลายเซ็นขนาดเล็กมุมบนซ้าย ข้อความ “สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม”

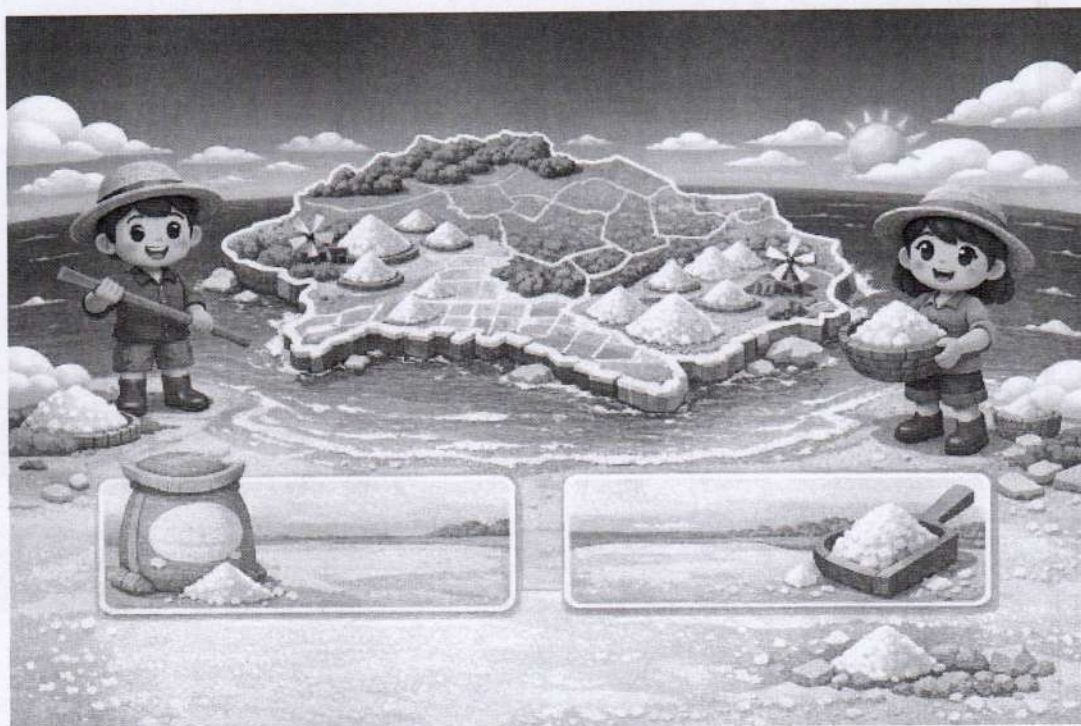
- บอกแหล่งที่มาของข้อมูล

หากข้อความผิดเพี้ยนให้ใช้คำสั่งเพื่อนำภาพไปแก้ไขต่อไปโปรแกรม Canva หรือ PowerPoint”

“ไม่ให้มีตัวอักษร ตัวเลข ข้อความ โลโก้ หรือวอเตอร์มาร์กใด ๆ ในภาพ

เป็นภาพกราฟิกอย่างเดียว สำหรับนำไปใส่ข้อความภายหลังใน Canva หรือ PowerPoint”

เพื่อนำภาพกราฟิกที่ได้ไปใส่ข้อมูลใหม่

สุดท้ายสิ่งที่สำคัญ คือ

การใช้ AI ในงานอินโฟกราฟฟิกของหน่วยงาน ควรจำกัดบทบาท AI ให้สร้างเฉพาะองค์ประกอบภาพ และให้มนุษย์เป็นผู้ควบคุมข้อความและตัวเลขทั้งหมด เพื่อคงความถูกต้องและความรับผิดชอบของข้อมูล

การจัดการนวัตกรรม

Innovation Management : IM

ระบบถามตอบอัตโนมัติ ด้วยปัญญาประดิษฐ์ (สภกรณ์ AI Co-op Smart Bot)

จัดทำโดย สำนักงานสภกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม
ปีงบประมาณ พ.ศ.2569

การจัดการนวัตกรรม

Innovation Management : IM

ระบบถาม-ตอบอัตโนมัติด้วยปัญญาประดิษฐ์ (สหกรณ์ AI Co-op Smart Bot)

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยกรมส่งเสริมสหกรณ์มีนโยบายและเป้าหมายในการส่งเสริมและพัฒนา พร้อมทั้งกำกับดูแล สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างสมดุล โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมภายใต้หลักธรรมาภิบาล เพื่อเสริมสร้าง ความเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน เพื่อพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง โดยอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้มีนโยบาย (CPD DRIVE) D: Development (การพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง) R: Regulation (การกำกับดูแลสหกรณ์ด้วยหลักธรรมาภิบาล) I : Innovation and Digital Technology (การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม) V : Values (การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์) E: Efficiency (พัฒนาศักยภาพบุคลากรของสหกรณ์และบุคลากรกรมให้มีศักยภาพ) และมีการประกวดและให้รางวัล (CPD DRIVE AWARD)

เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายและเป้าหมายในการส่งเสริมและพัฒนา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลเป็นรูปธรรม รวมถึงบรรลุเป้าหมาย สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม จึงแต่งตั้งคณะทำงาน CPD DRIVE ของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม ประจำปี ๒๕๖๔ โดยคณะทำงานมีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดแนวทางและแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายของอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ (CPD DRIVE) รวมทั้งขับเคลื่อนนโยบายการประกวด CPD DRIVE และ CPD SANDBOX ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พร้อมทั้งติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไข ปัญหา อุปสรรค เพื่อให้การขับเคลื่อนงานเกิดผลเป็นรูปธรรมและยั่งยืน รวมถึงแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อน CPD DRIVE และ CPD SANDBOX และกำหนดหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการตามนโยบาย ประกอบกับในปัจจุบันการเข้าถึง ข้อมูลกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์มีความซับซ้อน ข้อมูลกระจาย และสมาชิกมักต้องรอ สอบถามจากเจ้าหน้าที่ในเวลาทำการเท่านั้นเพื่อเป็นการ ยกระดับการบริการสมาชิก และขับเคลื่อนตาม นโยบาย DRIVE ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนา (Development), การกำกับดูแล (Regulation), นวัตกรรม (Innovation), การสร้างมูลค่า (Values) และประสิทธิภาพ (Efficiency) จึงได้ริเริ่มพัฒนาระบบถาม-ตอบ อัตโนมัติด้วยปัญญาประดิษฐ์ (สหกรณ์ AI Co-op Smart Bot) "สหกรณ์ AI" เพื่อเป็นผู้ช่วยอัจฉริยะที่พร้อมให้บริการ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสร้างระบบ Chatbot อัจฉริยะ ที่สามารถตอบคำถามด้านกฎหมายและระเบียบสหกรณ์ได้อย่าง แม่นยำตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒.๒ เพื่อลดภาระงานของเจ้าหน้าที่ในการตอบคำถามพื้นฐาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

๒.๓ เพื่อสร้างมาตรฐานความโปร่งใส โดยให้ AI อ้างอิงมาตามกฎหมายในการตอบคำถามทุกครั้ง

๓. กลุ่มเป้าหมาย

- ๓.๑ เจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม
- ๓.๒ คณะกรรมการและฝ่ายจัดการของสหกรณ์
- ๓.๓ สมาชิกสหกรณ์
- ๓.๔ ประชาชนทั่วไปที่ต้องการความรู้เรื่องสหกรณ์

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการในระหว่าง วันที่ 25 มีนาคม - 31 กรกฎาคม 2569

๕. วิธีการดำเนินงาน

เฟสที่ 1 (25 มี.ค. - 31 มี.ค. 69): ศึกษาแนวทางการขับเคลื่อน CPD DRIVE ตามนโยบายอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ และวิเคราะห์สภาพปัญหาเรื่องความพึงพอใจของผู้รับบริการมาปรับปรุงการให้บริการ รวมทั้งจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน CPD DRIVE ของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม ประจำปี ๒๕๖๙

เฟสที่ 2 (1 เม.ย. - 31 พ.ค. 69): ศึกษารวบรวมข้อมูลกฎหมาย พ.ร.บ. สหกรณ์ 2542 ระเบียบนายทะเบียน และจัดเตรียมฐานข้อมูล (Knowledge Base) รวมทั้งออกแบบ UI/UX และพัฒนาโครงสร้างระบบ (Architecture) ทั้งในส่วนของ React และ Firebase และเชื่อมต่อ Gemini API และปรับแต่ง Prompt Engineering (System Prompt) เพื่อความแม่นยำของคำตอบ

เฟสที่ 3 (1 มิ.ย. - 30 มิ.ย. 69): ทดสอบระบบ (UAT) และตรวจสอบความถูกต้องของการอ้างอิงข้อมูล รวมทั้งปรับปรุงการใช้งานระบบให้มีความสมบูรณ์

เฟสที่ 4 (1 ก.ค. - 15 ก.ค. 69): จัดทำคู่มือการใช้งาน และให้เจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงครามทดสอบการใช้งานระบบ

เฟสที่ 5 (16 ก.ค. - 31 ก.ค. 69): เปิดตัวใช้งานอย่างเป็นทางการและจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้งานระบบ

๖. งบประมาณค่าใช้จ่าย

เริ่มต้นโครงการ ไม่ใช้งบประมาณ (แซทบอทพื้นฐาน) แต่หากพัฒนาระบบให้เสถียรและมีฟังก์ชันการใช้งานที่มากขึ้น ต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาโปรแกรม

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๗.๑ สมาชิกเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วในระดับวินาที (Zero-Wait Service)
- ๗.๒ สร้างความเชื่อมั่นและธรรมาภิบาลผ่านการตรวจสอบข้อมูลที่อ้างอิงมาตามกฎหมายจริง
- ๗.๓ ลดช่องว่างทางกฎหมายและเพิ่มโอกาสในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับสมาชิกผ่านคำแนะนำของ AI

๘. ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม มีระบบระบบถาม-ตอบอัตโนมัติด้วยปัญญาประดิษฐ์ (สหกรณ์ AI Co-op Smart Bot) จำนวน ๑ ระบบ

ในยุคการเปลี่ยนผ่านสู่รัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) การให้บริการที่ผูกติดกับเวลาราชการ และสถานที่ ไม่สอดคล้องกับ วิถีชีวิตที่ต้องการความรวดเร็วและไร้พรมแดนอีกต่อไป โครงการนี้จึงนำ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ ที่ขับเคลื่อนด้วย Google Gemini มาประมวลผลภาษาไทยและบริบทกฎหมายที่ ซับซ้อน พร้อมตั้งโปรแกรมให้ อ้างอิงมาตรากฎหมายทุกครั้ง เพื่อความ โปร่งใส แม่นยำ และยึดหลักนิติธรรม ที่ตรวจสอบได้

◆ เจตนารมณ์ของโครงการ

- เปลี่ยนกฎหมายสหกรณ์ที่เข้าใจยากและเข้าถึงยาก ให้กลายเป็นข้อมูลที่อยู่บนฝ่ามือของประชาชน
- ลดภาระงานประจำของเจ้าหน้าที่ ให้มีเวลาทำงานเชิงรุกและงานเชิงยุทธศาสตร์มากขึ้น
- สร้างมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ลดความคลาดเคลื่อนจากการใช้ดุลยพินิจส่วนบุคคล

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม จึงได้พัฒนาแอปพลิเคชัน สหกรณ์ AI Co-op Smart Bot ระบบแชทบอทอัจฉริยะที่ตอบคำถามด้าน กฎหมายและระเบียบสหกรณ์ได้แม่นยำตลอด ๒๔ ชั่วโมง ขับเคลื่อน ด้วย Google Gemini บนสถาปัตยกรรม React และ Firebase โดยมีจุดเด่นคือการบังคับให้ระบบ อ้างอิงเลข มาตรากฎหมายทุกครั้ง เพื่อความโปร่งใสและยึดหลักนิติธรรม ตอบ โจทย์นโยบาย CPD DRIVE ครบทั้ง ๕ มิติ โดยคาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์ และสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ ดังนี้

65%

ลดภาระงานตอบคำถามซ้ำๆ
ของเจ้าหน้าที่

100%

แนบมาตรากฎหมายในคำ
ตอบที่เกี่ยวข้อง

95%

ความแม่นยำจากการสุ่ม
ตรวจโดยผู้เชี่ยวชาญ

4.65

คะแนนความพึงพอใจ (เต็ม
5) ระดับมากที่สุด

ปัญหาที่แก้ไข

- ภาระงานประจำล้นมือ ตอบคำถามพื้นฐานซ้ำๆ และ ค้นหาข้อกฎหมายที่กระจัดกระจาย
- ผู้รับบริการเข้าถึงข้อมูลได้เฉพาะเวลาราชการ ต้อง เดินทางหรือโทรสอบถาม
- เสี่ยงต่อความคลาดเคลื่อนจากการพึ่งพาความจำ ของบุคคล

ทางออกที่น่าสนใจ

- บริการตนเอง (Self-service) ผ่านสมาร์ทโฟน พร้อม ใช้งานตลอด 24 ชั่วโมง
- รวมศูนย์ข้อกฎหมาย พ.ร.บ.สหกรณ์ 2542 และ ระเบียบนายทะเบียนบนแพลตฟอร์มเดียว
- Human-in-the-loop ส่งต่อคำถามซับซ้อนให้ผู้เชี่ยวชาญอัตโนมัติ

มีผู้ใช้งานสะสมกว่า 200 บัญชี ภายใน 6 เดือนแรก ครอบคลุมเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการสหกรณ์ทั่วประเทศ พร้อมขยายผลเป็นต้นแบบ (Best Practice) สู่อำเภอสำนักงานสหกรณ์จังหวัดอื่น ๆ ในปีงบประมาณ 2570

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม

การพัฒนารูปแบบ วิธีการ และเครื่องมือใหม่ที่ต่อยอดจากงานปกติ

การนำ "สหกรณ์ AI" มาใช้ ถือเป็นการ ปรับรื้อระบบ (Re-engineering) รูปแบบการให้บริการ และการจัดการองค์ความรู้ขององค์กรอย่างสิ้นเชิง ครอบคลุมทั้งรูปแบบ วิธีการ และเครื่องมือใหม่

รูปแบบการดำเนินงานใหม่

- จากบริการเชิงรับ สู่บริการเชิงรุกแบบไร้รอยต่อ 24 ชม.
- รวมศูนย์และแปลงข้อมูลกฎหมายเป็นดิจิทัลบนแพลตฟอร์มเดียว

วิธีการใหม่

- ใช้ NLP เข้าใจคำถามซับซ้อนและดึงข้อมูลกฎหมายมาตอบในพริบตา
- บังคับโปรแกรม (Hardcoded) ให้อ้างอิงเลขมาตราทุกครั้ง

เครื่องมือใหม่

- LLM (Google Gemini) เป็นสมองกลหลัก เหนือกว่าแชทบอทที่เคยมี
- แอปบนสมาร์โฟน หลายข้อจำกัดด้านอุปกรณ์และการเดินทาง

ต่อยอดจากงานประจำ

- ยกระดับการตอบคำถามประจำวันสู่ระบบผู้ช่วยอัจฉริยะ
- ริเริ่มกระบวนการเรียนรู้ทักษะดิจิทัลแก่บุคลากรและสมาชิก

นวัตกรรมเด่น: การผสาน "หลักนิติธรรม" เข้ากับ "ปัญญาประดิษฐ์" โดยตั้งกติกาให้ AI ต้องแนบมาครากฎหมายเสมอ เป็นการปิดช่องโหว่ด้านความคลาดเคลื่อนและสร้างความโปร่งใสที่ตรวจสอบได้

A : APPROACH : กระบวนการ AI

กระบวนการทำงานของ AI : สถาปัตยกรรมระบบ

A

จากคำถามของผู้ใช้ สู่คำตอบที่อ้างอิงมาตรงกฎหมาย ภายในไม่กี่วินาที

สถาปัตยกรรมระบบออกแบบให้ เบาแต่ทรงพลัง โดยใช้ React เป็นส่วนหน้า เชื่อม Google Gemini API เป็นสมองกลประมวลผลภาษา และ Firebase เป็นฐานข้อมูลความรู้ (Knowledge Base) ของกฎหมายสหกรณ์

การไหลของข้อมูล (DATA FLOW)

A : APPROACH · กระบวนการ AI

วิธีการทำงานของ AI : อ้างอิงกฎหมายอัตโนมัติ

A

Context-Aware · Automated Legal Citation · Human-in-the-loop

เข้าใจบริบท (Context-Aware)

ผู้ใช้เลือกประเภทคำถาม (เช่น เกษตร · ออมทรัพย์) เพื่อให้ AI ดึงข้อมูลกฎหมายมาตอบตรงจุดที่สุด

อ้างอิงอัตโนมัติ (Legal Citation)

ตั้งโปรแกรมบังคับให้แนบเลขมาตรา/ระเบียบที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง ปิดช่องโหว่ความคลาดเคลื่อน

มนุษย์ร่วมกับ AI (Human-in-loop)

หาก AI ประเมินว่าคำถามซับซ้อนเกินไป จะส่งต่อให้เจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญตอบโดยอัตโนมัติ

ตัวอย่างการทำงาน : เมื่อมีคำถามเข้ามา

- 1 รับคำถาม — ผู้ใช้พิมพ์คำถามภาษาธรรมชาติ เช่น "จัดตั้งสหกรณ์ต้องมีสมาชิกขั้นต่ำกี่คน"
- 2 ประมวลผล — Gemini ตีความบริบท ค้นข้อมูลใน Knowledge Base และร่างคำตอบ
- 3 แนบอ้างอิง — System Prompt บังคับให้ระบุเลขมาตรา/ระเบียบประกอบคำตอบ
- 4 ตรวจสอบความมั่นใจ — ถ้าคะแนนความมั่นใจต่ำ ส่งต่อเจ้าหน้าที่; ถ้าสูง ส่งคำตอบให้ผู้ใช้งานที่

เรียนรู้ต่อเนื่อง: นำ Error logs และคำถามที่ตอบไม่ได้มาปรับชุดข้อมูลและ Prompt พร้อมอัปเดตฐานข้อมูลทันทีเมื่อมีกฎหมายหรือระเบียบใหม่ประกาศใช้

A : APPROACH : กระบวนการ AI

ขั้นตอนการใช้งาน 3 ขั้นตอน

ออกแบบให้เข้าถึงง่าย ใช้งานสะดวกสำหรับทุกกลุ่มเป้าหมาย

A

ออกแบบให้ใช้งานง่ายเพียง 3 ขั้นตอน สอดรับพฤติกรรมผู้ใช้ในยุคปัจจุบัน ไม่ต้องเรียนรู้ใหม่

1

เลือกบริการสหกรณ์

ระบุประเภทคำถามให้ AI เข้าใจบริบทที่ต้องการ

ช่วยให้ระบบเลือกชุดข้อมูลกฎหมายที่ตรงกับเรื่องที่ถาม เพิ่มความแม่นยำของคำตอบ

2

พิมพ์คำถาม / เลือก FAQ

ถามด้วยภาษาธรรมชาติ หรือเลือกคำถามที่พบบ่อย

รองรับทั้งคำถามอิสระและหัวข้อยอดนิยม ลดเวลาในการพิมพ์สำหรับเรื่องมาตรฐาน

3

กดส่งและรับคำตอบ

ได้คำตอบพร้อมแหล่งอ้างอิงภายในไม่กี่วินาที

คำตอบแนบเลขมาตรา/ระเบียบ ตรวจสอบกลับได้ สร้างความเชื่อมั่นและความโปร่งใส

ภาพหน้าจอจริง — หน้าเลือกบริการสหกรณ์ก่อนเริ่มสนทนา

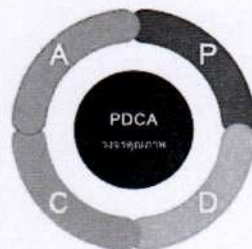

ภาพหน้าจอจริง — คำตอบพร้อมการอ้างอิงมาตรากฎหมาย

การบริหารจัดการตามวงจรคุณภาพ PDCA

วางแผน · ปฏิบัติ · ตรวจสอบ · ปรับปรุง อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

การนำสหกรณ์ AI มาขับเคลื่อนนโยบาย DRIVE บริหารจัดการอย่างเป็นระบบผ่านวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อความยั่งยืนและบรรลุวัตถุประสงค์

P วางแผน Plan

- วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการ
- กำหนดเป้าหมายตามกรอบ DRIVE และเลือกเทคโนโลยี

D ปฏิบัติ Do

- พัฒนาระบบและฐานข้อมูลกฎหมาย
- เปิดใช้งานแพลตฟอร์มผ่านมือถือ 24 ชม.

C ตรวจสอบ Check

- สุ่มตรวจสอบความถูกต้องของการอ้างอิงมาตรา
- ติดตามการลดภาระงานและความพึงพอใจ
- รวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้ใช้งานจริง

A ปรับปรุง Act

- ปรับแต่ง Prompt/เพิ่มข้อมูลเมื่อ AI คลาดเคลื่อน
- อัปเดตฐานข้อมูลกฎหมายให้เป็นปัจจุบัน
- จัดทำมาตรฐานและขยายผลทั่วประเทศ

R : RESULTS · 1

ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และตัวชี้วัด

ผลลัพธ์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่เป็นรูปธรรม มีตัวเลขชัดเจน

R

ผลสำเร็จของโครงการเชื่อมโยงตั้งแต่วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด (KPI) จนถึงผลลัพธ์จริง ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สะท้อนการเปลี่ยนผ่านจากระบบ Manual สู่ดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม

65%

ใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการแก้ไข
ปัญหาหรือเพิ่มประสิทธิภาพการ
ดำเนินงาน ให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น

100%

แนบมาตรฐานกฎหมายในคำ
ตอบที่เกี่ยวข้อง

95%

ความแม่นยำตามบริบทจาก
การสุ่มตรวจ

200+

บัญชีผู้ใช้งานสะสมใน 6
เดือนแรก

ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ 3 ด้าน

E-ประสิทธิภาพ

เพื่อยกระดับความถูกต้องและมาตรฐาน
การแนะนำส่งเสริมของเจ้าหน้าที่ และ
การค้นหาข้อมูลของสหกรณ์/กลุ่ม
เกษตรกร มีการอ้างอิงกฎหมาย
มีมาตรฐานเดียวกัน อันจะช่วยยกระดับ
ประสิทธิภาพ และคุณภาพการให้บริการ
แก่เจ้าหน้าที่และ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
รวมถึงประชาชนทั่วไป

R+I นิติธรรม/นวัตกรรม

- อ้างอิงกฎหมายครบ ๑๐๐ %
- ความแม่นยำ ๙๕ % (อีก ๕ %
ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญ)

Digital Literacy

- ผู้ใช้สะสมกว่า ๒๐๐ บัญชี ทั่วประเทศ
- เปลี่ยนสู่การสืบค้นผ่านระบบอัจฉริยะ

✦ ความพึงพอใจของผู้ใช้งานอยู่ในระดับ "มากที่สุด" เฉลี่ย 4.65 จาก 5.00 — เกินเป้าหมายร้อยละ 80 ที่ตั้งไว้

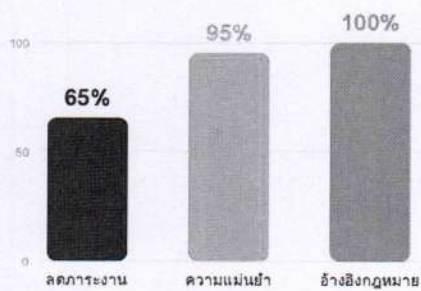
R : RESULTS · 1

ผลสำเร็จเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

แดชบอร์ดตัวชี้วัด ความพึงพอใจ และการเติบโตของผู้ใช้งาน

R

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

ความพึงพอใจผู้ใช้งาน

ประทับใจความสะดวก รวดเร็ว ไม่ต้องรอสายเจ้าหน้าที่

การเติบโตของผู้ใช้งานสะสม (6 เดือนแรก)

- ครอบคลุมเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการสหกรณ์ทั่วประเทศ
- การเข้าใช้งานนอกเวลาราชการเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง
- สะท้อนการยอมรับเทคโนโลยีและทักษะดิจิทัลที่สูงขึ้น

R : RESULTS · 4

R

ความยั่งยืนและการต่อยอด ปี 2570

แผนพัฒนาต่อเนื่อง ปัจจัยความยั่งยืน และการขยายผลระดับชาติ

โครงการออกแบบให้ ยั่งยืนและต่อยอดได้ ด้วยสถาปัตยกรรมบนคลาวด์ และมีแผนพัฒนาต่อเนื่อง ในปีงบประมาณ 2570 ทั้งเชิงขีดความสามารถและการขยายผลระดับชาติ

แผนต่อยอด ปีงบประมาณ 2570

Analytical AI

ต่อยอดสู่ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ เช่น วิเคราะห์ SWOT สหกรณ์ และแจ้งเตือน ความเสี่ยงเชิงรุก

National Rollout

ขยายสู่สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดทั่วประเทศ พร้อม สร้างทีม Smart Officers ประจำเขต

Cross-Platform

เชื่อมต่อหลายช่องทาง (Line/Web/App) และบูรณาการข้อมูลกับระบบอื่นของกรมฯ

ปัจจัยความยั่งยืน

องค์ความรู้เป็นสินทรัพย์ดิจิทัล

ฐานข้อมูลกฎหมายที่จัดระบบแล้วกลายเป็นสินทรัพย์ถาวรขององค์กร ไม่สูญหายไปกับการโยกย้ายบุคลากร และนำกลับมาใช้ซ้ำได้ไม่จำกัด

สถาปัตยกรรมประหยัดและขยายได้

การใช้ Cloud (Firebase) และ Gemini API ทำให้ขยายขนาดตามผู้ใช้งานได้ โดยใช้ฐานข้อมูลกลางชุดเดียว ประหยัดงบประมาณกว่าการพัฒนาใหม่ในแต่ละพื้นที่

สู่การเป็น Best Practice: โครงการพร้อมเป็นต้นแบบการนำ AI มาใช้ในภาคราชการ ที่ผ่าน "หลักนิติธรรม" กับ "เทคโนโลยี" เพื่อบริการประชาชนอย่างโปร่งใสและยั่งยืน

วิธีการใช้งานสหกรณ์ AI Co-op Smart Bot

สามารถเข้าใช้งานผ่านช่องทางหลักๆ ได้ ๒ รูปแบบ:

- ผ่านเว็บไซต์ (บนคอมพิวเตอร์ หรือมือถือ) :
 - เปิดเบราว์เซอร์แล้วเข้าไปที่เว็บไซต์หลัก หรือ QR CODE
<https://gemini.google.com/share/๔๗๓๓๕๖๔๕๒๐>

๒. กดปุ่ม ลงชื่อเข้าสู่ระบบ (Sign in) โดยใช้บัญชีอีเมลของคุณ (เช่น Gmail สำหรับ Gemini) ในการเข้าสู่ระบบได้ทันทีโดยไม่ต้องสมัครใหม่

ลงชื่อเข้าใช้

ใช้บัญชี Google ของคุณ

• อีเมลหรือโทรศัพท์

อีเมลหรือโทรศัพท์

หากลิ้มอีเมล

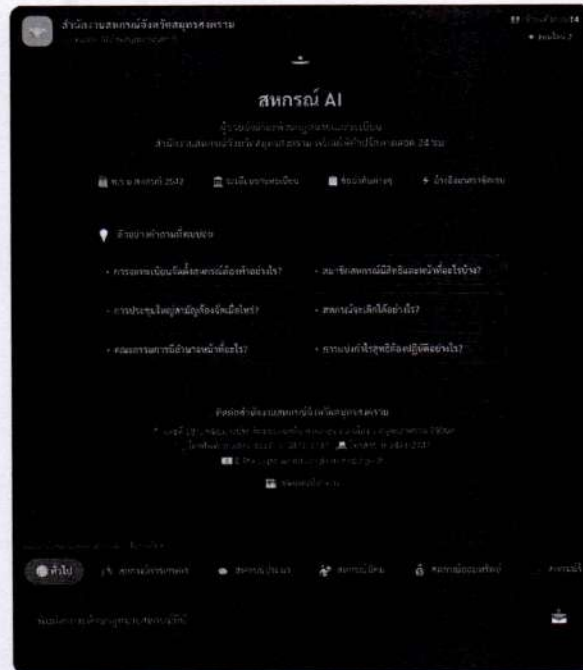
สร้างบัญชี

ถัดไป

ขั้นตอนและวิธีการเริ่มใช้งาน สหกรณ์ AI Co-op Smart Bot

เมื่อเข้ามาในหน้าแรกแล้ว คุณจะเจอกับช่องพิมพ์ข้อความด้านล่าง ให้ทำตามขั้นตอนนี้เพื่อใช้งานให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด

๑. ตั้งคำถามหรือคำสั่ง (Prompt) : ขั้นตอนแรก

พิมพ์สิ่งที่คุณต้องการให้ AI ช่วยเหลือลงในช่องแชท โดยพยายามระบุรายละเอียด เช่น "สหกรณ์มีกี่ประเภท"

๒. กดส่งและรอ สหกรณ์ AI Co-op Smart Bot ประมวลผลประมาณ ๒-๓ วินาที

กดปุ่มส่ง (ไอคอนลูกศรหรือกด Enter) สหกรณ์ AI Smartbot จะใช้เวลาประมวลผลข้อมูล และตอบกลับคุณมาเป็นข้อความในเวลาอันรวดเร็ว

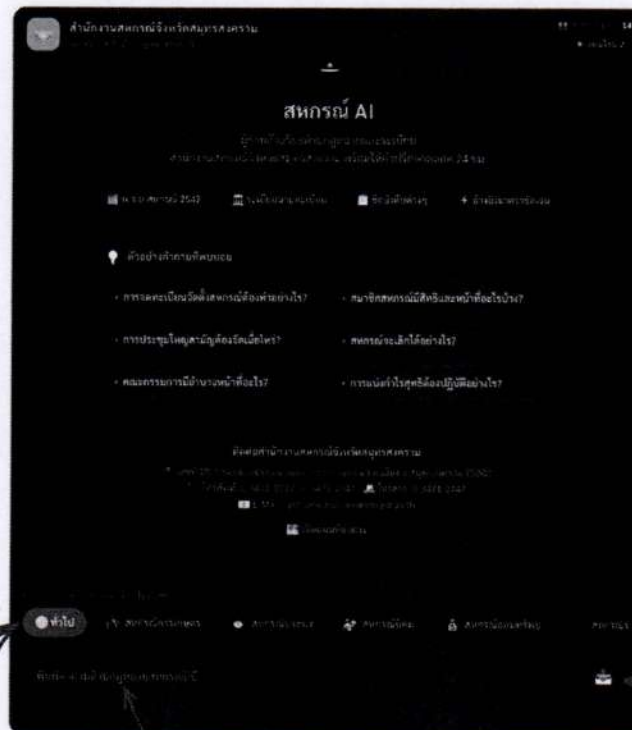
๓. ตรวจสอบและสั่งปรับแก้ : ปรับแต่งผลลัพธ์

อ่านคำตอบที่ได้ หากยังไม่ถูกใจ คุณไม่จำเป็นต้องเริ่มพิมพ์ใหม่ทั้งหมด แต่สามารถสั่งงานต่อได้เลย เช่น "ยาวเกินไป ขอสรุปเหลือ ๓ บรรทัด" หรือ "ช่วยอธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม"

ขั้นตอนและวิธีการเริ่มใช้งาน

สหกรณ์ AI Co-op Smart Bot

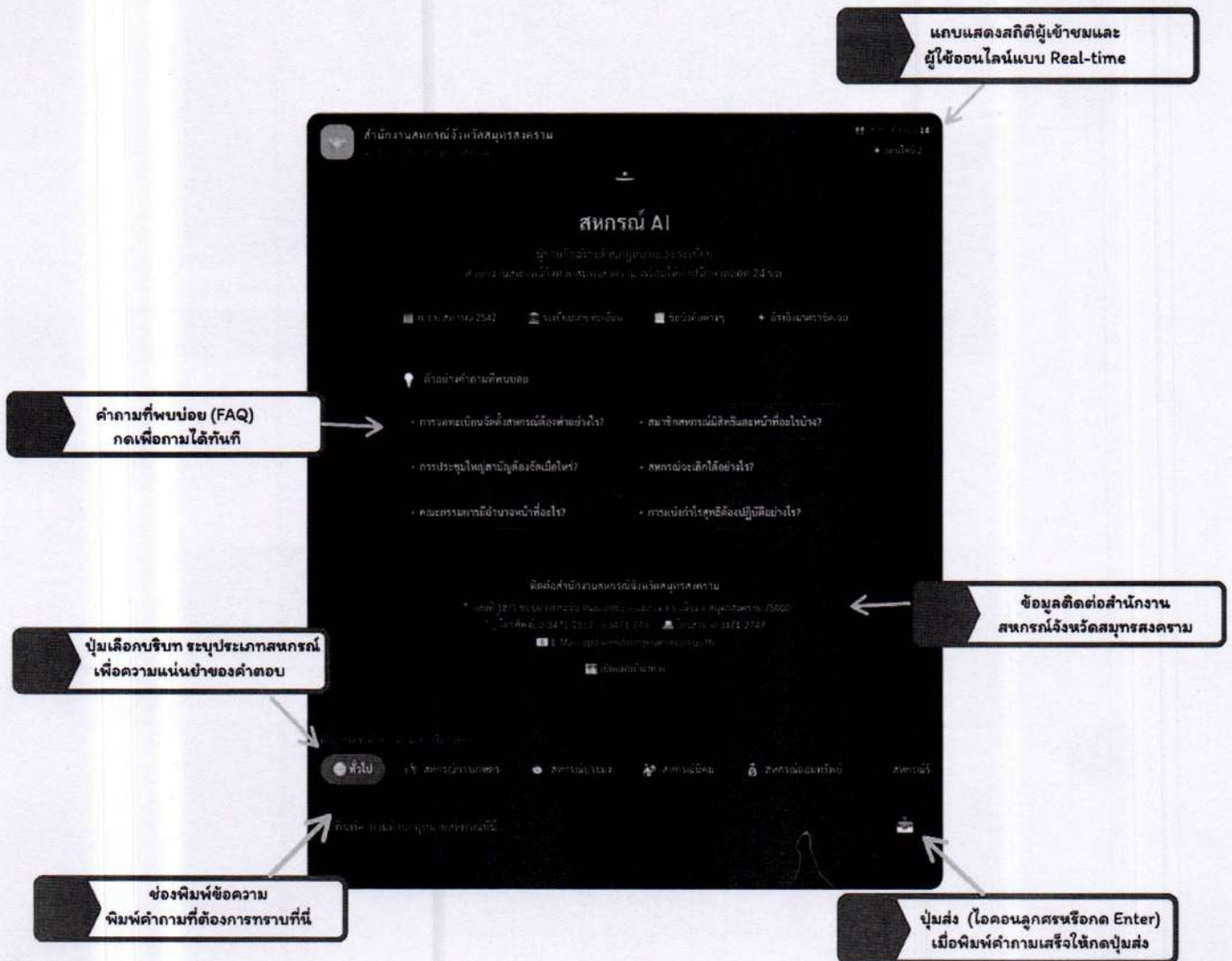

1. เลือกบริบท ระบุประเภท เช่น สหกรณ์ การเกษตร เพื่อผลลัพธ์ที่ตรงจุด

2. พิมพ์คำถาม เช่น สหกรณ์มีกี่ประเภท

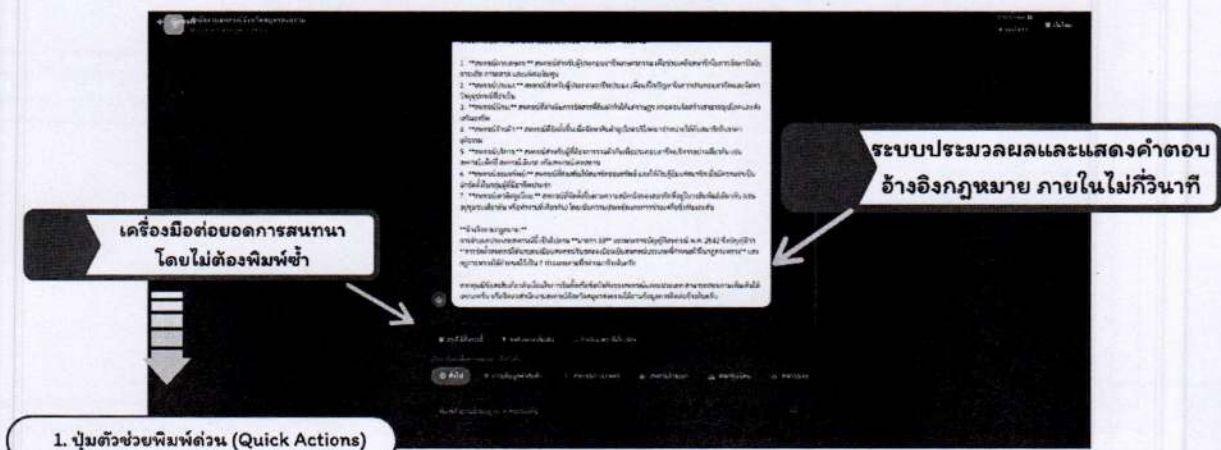
3. กดปุ่มส่ง (ไอคอนลูกศรหรือกด Enter)

รายละเอียดเพิ่มเติมในการใช้งาน สหกรณ์ AI Co-op Smart Bot

รายละเอียดเพิ่มเติมในการใช้งาน สหกรณ์ AI Co-op Smart Bot (ต่อ)

1. ปุ่มตัวช่วยพิมพ์ด่วน (Quick Actions)

สรุปให้สั้นกว่านี้ : ย่อใจความสำคัญเมื่อคำตอบยาวเกินไป
ขอตัวอย่างเพิ่มเติม : สร้างสถานการณ์จำลองเพื่อเห็นภาพ
การใช้งานจริง
อ้างอิงมาตราที่เกี่ยวข้อง : เจาะลึกแหล่งที่มาของข้อกฎหมาย